

Porin Vapaaehtoinen Palokunta ry

1.1.2025

Porin Vapaaehtoinen Palokunta Ry

Hälytysosaston johtosääntö

1. Hälytysosaston tehtävä ja tarkoitus

Palokunnan hälytysosaston tehtävä on vastata operatiivisesta palo- ja pelastustoiminnasta sammutussopimuksessa esitettyjen velvoitteiden mukaisesti.

Tehtävän suorittamiseksi hälytysosasto pitää yllä ja hankkii lisää osaamista kouluttautumalla. Pääasiallinen koulutusmuoto on säännölliset viikkoharjoitukset.

2. Jäsenyys

Palokunnan hallitus nimittää henkilön hälytysosaston jäseneksi palokunnan päällikön esityksestä. Palokunnan päällikkö voi harkintansa mukaan määrätä jäsenelle ensiksi koejäsenyysajan. Koejäsenyyden aika on kuusi (6) kuukautta. Hälytysosaston jäsenen tulee:

- Osallistua vähintään 30 % vuotuisista viikkoharjoituksista
- Osallistua työnantajan lakisääteiseen perehdytykseen määräajoin
- Osallistua ja kehittää omaa osaamista ulkoisissa koulutustapahtumissa (peruskurssit jne.)
- Huolehtia käyttöönsä luovutettujen suojarusteiden kunnosta ja huollosta
- Huolehtia fyysisestä ja henkisestä toimintakyvystä
- Osallistua aktiivisesti hälytystehtäviin

Hälytysosaston jäsenyyden osalta seurantavuosi on yksi (1) kalenterivuosi. Kevätkauden jälkeen hälytysosaston päällikkö kontaktoi henkilöt, jotka eivät täytä hälytysosaston jäsenvaatimuksia. Mikäli henkilö ei vuoden aikana täytä jäsenvaatimuksia, voidaan henkilö erottaa hälytysosaston jäsenyydestä hälytysosaston päällikön esityksestä. Hälytysosaston päällikö voi harkintansa mukaan sallia jäsenvaatimusten osalta vapauksia esim. muuttuneen elämäntilanteen vuoksi väliaikaisesti. Hälytysosaston jäsenyydestä voidaan erottaa henkilö, joka laiminlyö työturvallisuusmääräyksiä tai ei noudata käskyjä. Jäsenyyden erottamista ennen tulee henkilöä kuulla palokunnan päällikön ja 1.apulaispäällikön toimesta. Jäsenen erottamisesta hälytysosaston jäsenyydestä tekee palokunnan hallitus 1.apulaispäällikön esityksestä.

2.1 Harjoitustoimintaan osallistuminen

Henkilön, joka osallistuu hälytysosaston harjoitustoimintaan, tulee henkilön vähintään olla suorittanut työnantajan lakisääteisen perehdytyksen sekä työterveyshuollon työhöntulotarkastuksen.

Porin Vapaaehtoinen Palokunta ry

1.1.2025

2.2 Operatiiviseen toimintaan osallistuminen

Henkilön, joka osallistuu operatiiviseen toimintaan, tulee henkilön olla tämän johtosäännön kohdan 2.1 lisäksi olla suorittanut Valtioneuvoston asetuksen pelastustoimesta (VnA 407/2011) 7§:n mukaiset tehtävänsä edellyttämät koulutusvaatimukset. Tämän lisäksi henkilöllä tulee olla voimassa oleva työterveyshuollon määräaikaistarkastus suoritettuna.

Palokunnan päällistö voi evätä henkilöltä perustellusta syystä operatiiviseen toimintaan osallistumisen (esimerkiksi työturvallisuuden laiminlyönti, esiintyminen päihtyneenä hälytysosaston harjoituksissa tai hälytystehtävillä)

2.3 Vaitiolo- ja salassapitovelvollisuus

Hälytysosaston jäsenistöä sitoo vaitiolo- ja salassapitovelvollisuus operatiivisten pelastustoimen tehtävien osalta. Tämän lisäksi vaitiolo- ja salassapitovelvollisuus koskee viranomaisradioverkon kautta kuultua tai kenttäjohtamisjärjestelmästä nähtyä tietoa, vaikkakaan palokunta ei olisi osallistunut ko. operatiiviseen toimintaan.

Vaitiolo- tai salassapitovelvollisuuden rikkomisesta voidaan henkilö erottaa hälytysosaston jäsenyydestä.

3. Koulutus

Hälytysosaston pääasiallinen koulutusmuoto on sisäinen koulutus. Koulutusta järjestetään kausiohjelman mukaisesti säännöllisesti viikkoharjoituksissa. Tämän lisäksi jäsenistön tulee osallistua ulkoiseen koulutukseen ja kehittää osaamistaan.

Koulutuksen suunnittelusta ja toteuttamisesta on vastuu palokunnan operatiivisella alipäällistöllä ja päällistöllä.

4. Palokunnan operatiivinen päällistö ja alipäällistö

Palokunnan operatiiviseen päällistöön kuuluvat:

1. Palokunnan päällikkö (PP)
2. 1. apulaispäällikkö (AP1)
3. Kalustopäällikkö (KP)

Palokunnan operatiiviseen alipäällistöön kuuluvat:

1. Ryhmänjohtajat
2. Valvonta-operaattori

Porin Vapaaehtoinen Palokunta ry

1.1.2025

4.1.1. apulaispäällikön tehtävät

- Toimii hälytysosaston osastonjohtajana
- Toimii tarvittaessa palokunnan päällikön sijaisena
- Johtaa koulutustoimintaa ja toimia hälytysosaston osalta koulutuspäällikkönä
- Toimia ryhmänjohtajien esihenkilönä
- Raportoi toiminnasta palokunnan päällikölle

4.2 Kalustopäällikön tehtävät

- Toimii kalustohoitajien ja varusvastaavan esihenkilönä
- Vastaa ja huolehtii siitä, että operatiivisessa käytössä oleva kalusto on käyttökunnossa ja toimintavalmiina
- Huolehtii ajoneuvojen huolto-, katsastus- yms. tehtävien suorittamisesta
- Huolehtii siitä, että lakisääteiset tarkastukset kaluston osalta on suoritettu
- Huolehtii siitä, että hankinnat tehdään talousarvion mukaisesti
- Ylläpitää ajantasaista kustannusseurantataulukkoa kustannuspaikoittain
- Raportoi toiminnasta palokunnan päällikölle

4.3 Ryhmänjohtaja

- Toimii kouluttajana omalla koulutusvuorollaan viikkoharjoituksissa tai muissa ennalta sovituisissa tilaisuuksissa
- Toimii pelastusryhmän ryhmänjohtajana. Hälytystehtävällä paloasemalle ensimmäisenä saapunut ryhmänjohtaja toimii lähtökohtaisesti pelastusryhmänjohtajana edellyttäen, että kykenee suoriutumaan tehtävän aiheuttamista vaatimuksista (esim. rakennuspalossa savusukelluskyky).
- Vastaa toiminnastaan 1. apulaispäällikölle
- Hälytysosaston ryhmänjohtajille voidaan määrätä eri vastuualueita vuosittain. Kyseisen vastuualueen toiminnasta vastaa ryhmänjohtaja, jolle tehtävä on määrätty.
- Täyttää osaltaan onnettomuusselosteen sekä pronto-tietokantaan ja HAKA:n tarvittavat tiedot

Porin Vapaaehtoinen Palokunta ry

1.1.2025

4.4 Valvontaoperaattorin tehtävät

- Ylläpitää, seuraa ja valvoo HAKA- / Pronto-järjestelmien käyttöä ja puuttuu epäkohtiin
- Laatii palokunnan päällystölle kuukausittain operatiivisen raportin, josta selviää seuraavat asiat:
 - o Hälytystehtävien lukumäärä edellisen kuukauden ajalta ja kumulatiivisesti koko vuoden ajalta
 - o Hälytystehtävien vahvuudet tehtäväkohtaisesti ja kumulatiivisesti koko vuoden ajalta
 - o Hälytystehtävien vahvuuden seuranta
 - o Mahdolliset huomautukset pronto / haka-järjestelmästä

5. Terveystarkastukset ja fyysinen kunto

Hälytysosaston jäsen velvollinen osallistumaan työterveyshuollon määräaikaistarkastuksiin voimassa olevan pelastuslaitoksen / sisäministeriön ohjeistuksen mukaisesti.

Tämän lisäksi savusukelluksen toimintakykytesti tulee suorittaa joka vuosi. Terveystarkastuksien ja toimintakykytestien todistukset tulee toimittaa työsuojelupäällikölle.

Hälytysosaston jäsenen velvollisuutena on ilmoittaa työsuojelupäällikölle sellaisista itseään koskevista terveydentilansa muutoksista, jotka estävät toimintaan osallistumisen. Jäsenen ollessa sairauslomalla, hän ei saa osallistua harjoitus- tai hälytystoimintaan.

Pelastussukellukseksi luokiteltujen tehtävien fyysisen kunnan taso ja terveydentila määritellään sisäasiainministeriön erillisessä ohjeistuksessa.

6. Hälytysosaston vuosikokous

Hälytysosaston vuosikokous pidetään loka- marraskuussa. Kokouksessa läsnäolo-/äänivalta on osaston jäsenillä sekä palokuntayhdistyksen puheenjohtajalla. Kokouksen ajankohta ilmoitetaan kausiohjelmassa.

Kokouksessa käsiteltävät asiat:

1. Kokouksen avaus (AP1)
2. Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin valinta
3. Valitaan kokoukselle kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa ja kaksi (2) ääntenlaskijaa
4. Todetaan kokouksen päätösvaltaisuus
5. Valitaan henkilö, joka esittelee tässä kokouksessa esitettävät asiat palokunnan vuosikokoukselle
6. Valitaan hälytysosaston ehdokas palokunnan päälliköksi

Porin Vapaaehtoinen Palokunta ry

1.1.2025

7. Valitaan hälytysosaston ehdokas palokunnan 1. apulaispäälliköksi
8. Valitaan hälytysosaston ehdokas kalustopäälliköksi
9. Valitaan hälytysosaston ehdokas palokunnan puheenjohtajaksi
10. Valitaan hälytysosaston ehdokkaat hallituksen jäseniksi
11. Valitaan hälytysosaston ehdokkaat ryhmänjohtajiksi
12. Valitaan valvonta-operaattori
13. Muut esille tulevat asiat
14. Kokouksen päättäminen

Samaisessa tilaisuudessa esitellään hälytysosastoa koskeva talousarvio sekä hälytysosaston toimintasuunnitelma.

6.1 Muut kokoukset

Hälytysosaston päällystö ja alipäällystö pitävät vuoden aikana tarpeellisen määrän palavereja, joista laaditaan pöytäkirja. Lähtökohtaisena tavoitteena on, että kokouksia pidetään vuoden aikana vähintään 4 kpl.

Kokouksissa käsiteltäviä asioita ovat:

1. Hälytystehtävä (tehtävä, vahvuus, lähtöaika)
2. Työturvallisuusasiat
3. Investoinnit
4. Muut ajankohtaiset asiat
5. Jäsenlistan läpikäynti (aktiivisuus jne.)

7. Pätevyys-/koulutusvaatimukset ja ”virka-asematunnus”

Nuorempi sopimuspelastaja tehtävään edellytetään vähintään pelastustoiminnan peruskurssin (sammutustyökurssin) suorittamista.

Sopimuspelastajan tehtävään edellytetään lisäksi vähintään pelastustyökurssin, palokuntien ensiapukurssin, savusukelluskurssin ja/tai sammutustekniikkakurssin suorittamista ja vähintään 5 vuoden aktiivista toimintaa sopimuspalokunnan hälytysosastossa.

Vanhempi sopimuspelastajan tehtävään edellytetään edellä mainitun lisäksi vähintään 10 vuoden aktiivista toimintaa sopimuspalokunnan hälytysosastossa sekä erikoiskurssien suorittamista.

Vanhemman sopimuspelastajan tehtävään nimetään operatiivisen päällystön päätöksellä.

Ryhmänjohtajan tehtävään edellytetään vähintään sopimuspalokuntien ryhmänjohtajakurssin (ent. yksikönjohtajakurssi) suorittamista tai pelastajatutkinnon suorittamista.

Palokunnan operatiivinen päällystö nimetään automaattisesti ryhmänjohtajaksi tehtävään päällystötehtävän nimityksen yhteydessä.

Porin Vapaaehtoinen Palokunta ry

1.1.2025

8. Johtaminen operatiivisessa toiminnassa

- Hälytystehtävällä oman pelastusryhmän toimintaa johtaa pelastusryhmänjohtaja
- Hälytysosaston toimintaa johtaa tarvittaessa etänä 1.apulaispäällikkö (AP1) tai hänen estyessään palokunnan päällikkö (PP).

Ryhmänjohtajan tehtäviin kuuluu johtaa toimintaa niin, että tehtävät suoritetaan työturvallisuuslakien ja -asetuksien mukaisesti.

Mikäli kyseessä on tehtävä, johon ei ole hälytetty pelastusryhmää, johtaa tehtävää ensisijaisesti nimetty tehtävälle osallistuva ryhmänjohtaja tässäkin tapauksessa.

Mikäli tehtävälle ei osallistu nimettyä ryhmänjohtajaa, johtaa toimintaa henkilö, joka soveltuu johtamaan yksikköä sekä osaa käyttää viranomaisradioverkon ja kenttäjohtamisjärjestelmän päätelaitteita. Lähtökohtaisesti tämänkaltaisessa tilanteessa tehtävää johtaa virkaiältään vanhin sopimuspelastaja.

9. Toimintaa määräävät lait ja asetukset

Hälytysosaston toiminnassa noudatetaan lähtökohtaisesti seuraavia ohjeita, lakeja ja asetuksia ensisijaisesti. Tämän johtosäännön tarkoituksena on täydentää ja ohjeistaa toimintaa osaston sisällä:

1. Pelastuslaki
2. Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta
3. Työturvallisuuslaki
4. Sisäministeriön ohje 2023:28; Ohje pelastustoimen sukellus- ja pintapelastustoimintaan
5. Sisäministeriön ohje 2021:6 Putoamisvaarallisella alueella työskentely pelastustoimessa
6. Pelastusopiston ajantasainen sopimushenkilöstön koulutusjärjestelmä ja opetussuunnitelma

10. Johtosäännön muuttaminen

Johtosääntöä voi muuttaa palokunnan hallitus palokunnan operatiivisen päällystön esityksestä, ennen esityksen hyväksymistä tulee palokunnan operatiivisen päällystön kuulla johtosäännön muutoksessa hälytysosaston jäsenistöä.